

QUY CHẾ

**Thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang,
mừng thọ và lễ hội trên địa bàn xã Xuân Hưng**
(Ban hành kèm theo Quyết định số /QĐ-UBND ngày /9/2025
của Ủy ban nhân dân xã Xuân Hưng)

Chương I
NHỮNG QUY ĐỊNH CHUNG

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng

- Quy chế này quy định thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, mừng thọ và Lễ hội trên địa bàn xã Xuân Hưng, tỉnh Ninh Bình.
- Cán bộ, công chức, viên chức trong các cơ quan nhà nước, đơn vị sự nghiệp, đoàn thể chính trị - xã hội, cán bộ, chiến sĩ lực lượng vũ trang phải gương mẫu thực hiện và có trách nhiệm vận động gia đình, cộng đồng dân cư thực hiện quy chế này.
- Mọi công dân có trách nhiệm thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, mừng thọ và lễ hội.

Điều 2. Nguyên tắc thực hiện

Tổ chức việc cưới, việc tang, mừng thọ và lễ hội phải đảm bảo:

- Không trái với thuần phong mỹ tục của dân tộc, không được thực hiện các hoạt động mê tín dị đoan như: xem số, xem bói, sóc thẻ, yểm bùa, trừ tà và các hình thức mê tín dị đoan khác. Không lợi dụng để truyền đạo trái phép và có các hoạt động chia rẽ đoàn kết dân tộc.
- Không gây mất trật tự, an ninh xã hội. Không làm cản trở giao thông và các hoạt động công cộng. Không dựng rạp trên lòng, lề đường khi chưa được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền cấp phép (qui định tại Nghị định 165/2024/NĐ-CP của Chính phủ).
- Không tổ chức hoặc tham gia đánh bạc dưới mọi hình thức.
- Các đối tượng quy định tại Khoản 2, Điều 1 của Quy chế này không mời khách, không dự tiệc cưới trong giờ làm việc, trừ trường hợp là đám cưới của người có quan hệ ruột thịt; không sử dụng thời gian làm việc, công quỹ và phương tiện của cơ quan, đơn vị, tổ chức để đi dự lễ hội khi không có nhiệm vụ.
- Tổ chức việc cưới, việc tang, mừng thọ và lễ hội phải tuân thủ nghiêm các quy định về phòng, chống dịch bệnh khi có dịch bệnh xảy ra trên địa bàn.

Chương II **MỘT SỐ QUY ĐỊNH CỤ THỂ**

A. TỔ CHỨC VIỆC CƯỚI

Điều 3.

- Việc tổ chức lễ cưới chỉ thực hiện sau khi đã được cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp giấy chứng nhận kết hôn theo quy định của pháp luật. Cô dâu, chú rể hoặc đại diện 2 bên gia đình thông báo và ký cam kết tổ chức việc cưới theo quy ước của xóm, thôn.

- Trang trí lễ cưới và trang phục cô dâu, chú rể lịch sự, phù hợp với truyền thống văn hóa dân tộc và phong tục, tập quán của địa phương.

- Quá trình tổ chức phải chấp hành các quy định của pháp luật về an ninh trật tự, an toàn giao thông.

- Sử dụng âm nhạc lành mạnh, vui tươi, phù hợp với thuần phong mỹ tục, công suất vừa phải.

- Chương trình Lễ thành hôn ngắn gọn, trang trọng, thời gian không quá 60 phút.

- Việc mời khách chỉ nên mời gọn trong phạm vi gia đình, thân tộc, nội bộ cơ quan, bạn bè thân thiết. Gia đình cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức không mời khách dự tiệc cưới trong giờ hành chính vào ngày làm việc.

- Không sử dụng thuốc lá, hạn chế sử dụng rượu bia.

- Âm thanh sử dụng với công suất vừa đủ, không mở nhạc trước 05 giờ sáng và sau 22 giờ đêm.

- Các thủ tục: Dạm ngõ (chạm ngõ), lễ ăn hỏi, xin dâu tổ chức đơn giản, gọn nhẹ, tiết kiệm, tránh phô trương hình thức; không thách cưới, đòi hỏi lễ vật mang tính chất vụ lợi. Vận động nhân dân bỏ lệ tổ chức ăn lại mặt.

Điều 4. Khuyến khích thực hiện việc cưới thông qua các hình thức sau:

- Báo hỷ hoặc tiệc trà thay cho mời dự tiệc ăn cỗ;

- Tổ chức lễ cưới tại Nhà văn hóa xóm, thôn;

- Cơ quan, đoàn thể đứng ra tổ chức lễ cưới, tiệc cưới;

- Cô dâu, chú rể và gia đình đặt hoa tại Tượng đài Tổng Bí thư Trường Chinh, hoặc Đài tưởng niệm liệt sĩ, di tích lịch sử - văn hóa tại địa phương.

B. TỔ CHỨC VIỆC TANG

Điều 5. Quy trình thực hiện

1. Đối với gia đình có người từ trần.

- Khi có người từ trần, đại diện gia đình phải kịp thời báo cáo với Trưởng xóm; Trưởng xóm có trách nhiệm báo cáo UBND xã (*qua phòng Văn hóa - Xã hội*) và phối hợp với gia đình người quá cố thành lập Ban tổ chức lễ tang. Trưởng

hợp người từ trần thuộc đối tượng cấp trên quản lý thì gia đình và UBND xã báo cáo với cơ quan liên quan để phối hợp.

- Đối với người có hộ khẩu thường trú tại địa phương nhưng từ trần ở nơi khác thì khuyến khích đưa về nhà chôn.

- Đối với người không có hộ khẩu tại địa phương, trường hợp người từ trần không có gia đình hoặc không có người thân đứng ra lo liệu thì chính quyền địa phương kết hợp với cơ sở xóm có trách nhiệm tổ chức tang lễ.

- Việc bảo quản thi hài thực hiện theo quy định tại Thông tư số 21/2021/TT-BYT ngày 26/11/2021 của Bộ Y tế quy định về vệ sinh trong hoạt động mai táng, hỏa táng do Bộ Y tế ban hành; phải mai táng hoặc hỏa táng người từ trần trong vòng 48 giờ. Trường hợp người chết vì dịch hoặc bệnh lây nhiễm, gia đình phải tuyệt đối tuân thủ sự chỉ đạo hướng dẫn của cơ quan y tế.

- Gia đình chuẩn bị tối đa 5 vòng hoa (hoặc lẵng hoa) có in băng chữ kính viếng và lễ phẩm luân chuyển; khi báo tin buồn cho các tập thể, cá nhân phải thông báo việc tổ chức tang lễ theo quy định nếp sống văn hóa của địa phương, không mang vòng hoa (hoặc lẵng hoa) và lễ phẩm đến viếng (có thể mang theo băng tang). Trường hợp cơ quan, đơn vị, tập thể, cá nhân ở xa (hoặc không được thông báo) có mang vòng hoa và lễ phẩm đến viếng Ban tổ chức lễ tang xem xét, vận dụng linh hoạt, tránh gây bức xúc.

- Ban tổ chức lễ tang do Trưởng xóm điều hành, người dẫn chương trình do Ban tổ chức lễ tang phân công hoặc giao cho ban nhạc tang thực hiện (Trừ các trường hợp qui định tại Quyết định số 60-QĐ/ĐU ngày 21/8/2025 của BTV Đảng uỷ về việc ban hành Quy chế tổ chức lễ tang, lễ viếng đối với cán bộ, thân nhân cán bộ, đảng viên). Các tổ chức, cá nhân dân đến viếng phải theo sự điều hành của Ban tổ chức lễ tang.

- Các đoàn đến viếng không đọc tiểu sử, lời điếu người từ trần trong lễ viếng. Nghi lễ và lễ viếng của Hội CCB theo quy định của Hội.

- Việc thực hiện các nghi lễ tôn giáo (nếu có) cần sắp xếp vào thời gian thích hợp, không kéo dài thời gian, không mê tín dị đoan. Không khuyến khích đưa thi hài người quá cố đến nhà thờ để hành lễ.

- Không sử dụng thuốc lá tiếp mời khách trong đám tang.

- Không khóc thuê, khóc mướn, kéo chữ, tể kèn, nghiêm cấm rải tiền Việt Nam đồng, các loại tiền nước ngoài, vàng mã, giấy tiền dọc đường khi đưa tang.

- Khuyến khích việc hỏa táng.

- Không làm cỗ mời khách, chỉ làm cơm cho con cháu trong gia đình, gọn nhẹ, tiết kiệm, đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm.

- Sử dụng nhạc tang phù hợp với truyền thống của địa phương, tôn giáo; âm thanh sử dụng với công suất vừa đủ, không cử nhạc tang trước 05 giờ sáng và sau 22 giờ đêm.

- Các nghi lễ: 03 ngày, tuần 49, 100 ngày, giỗ đầu, giỗ từ phục và cải tang

chỉ tổ chức trong nội bộ gia đình, thân tộc, khu xóm gần với quy mô gọn nhẹ, tiết kiệm và an toàn.

2. Đối với cơ sở xóm

Trưởng xóm và gia đình nhà hiếu có trách nhiệm mang căn cước công dân và các giấy tờ có liên quan để thực hiện việc khai tử tại bộ phận Tư pháp (*Trung tâm hành chính công*) và thống nhất chương trình lễ tang; hướng dẫn thân nhân gia đình người quá cố cam kết thực hiện các quy định về nếp sống văn minh. Điều hành lễ tang theo thời gian quy định.

3. Việc tổ chức tang lễ đối với các đối tượng

3.1. Người từ trần là cán bộ, thân nhân cán bộ và đảng viên

Thực hiện theo Quyết định số 60-QĐ/ĐU ngày 21/8/2025 của BTV Đảng ủy về việc ban hành Quy chế tổ chức lễ tang, lễ viếng đối với cán bộ, thân nhân cán bộ, đảng viên và Quy chế của cấp trên.

3.2. Người từ trần là đối tượng chính sách người có công.

- Thành lập Ban tổ chức lễ tang gồm từ 5 đến 10 thành viên:
- Trưởng ban: Đồng chí Trưởng phòng Văn hóa xã hội hoặc đồng chí Phó trưởng phòng Văn hóa xã hội.
- Phó trưởng ban: Đồng chí Trưởng xóm.
- Các Ủy viên: Đại diện là trưởng các đoàn thể trong xóm (Nếu tham gia tổ chức đoàn thể chính trị nào thì có đại diện chi hội tham gia), đại diện cho họ nội và gia đình người quá cố.
- Trưởng ban tổ chức lễ tang phân công người điều hành lễ viếng và chỉ đạo toàn bộ công việc cho đến khi hoàn tất lễ tang, an táng.
- Các thành viên Ban tổ chức lễ tang chịu sự phân công công việc của trưởng ban.
- Trưởng ban tổ chức lễ tang họp các thành viên của Ban tổ chức lễ tang cùng gia đình người quá cố thống nhất chương trình lễ tang.

3.3. Người từ trần là hội viên hội CCB

Người từ trần là hội viên hội CCB được thực hiện theo quy chế của hội CCB Việt Nam quy định.

3.4. Người từ trần là công dân không giữ các chức vụ xã hội.

- Thành lập Ban tổ chức lễ tang gồm từ 5 đến 10 thành viên:
- Trưởng ban: ông/bà Trưởng xóm.
- Phó trưởng ban: ông/bà Trưởng ban công tác mặt trận xóm.
- Các Ủy viên: các ông/bà phó xóm, đại diện các đoàn thể trong xóm (Nếu tham gia tổ chức đoàn thể chính trị nào thì có đại diện chi hội đó tham gia), đại diện họ nội và gia đình người quá cố.
- Trưởng ban tổ chức lễ tang phân công người điều hành chương trình lễ

viếng và chỉ đạo mọi công việc tang lễ cho đến khi hoàn thành công việc tang lễ.

- Các thành viên Ban tổ chức lễ tang chịu sự phân công công việc của trưởng ban.
- Trưởng ban tổ chức lễ tang họp các thành viên của Ban tổ chức lễ tang cùng gia đình người quá cố thống nhất chương trình lễ tang.
- Trưởng ban tổ chức lễ tang có trách nhiệm gửi thông báo tin buồn cho cán bộ đài truyền thanh để thông báo trên hệ thống đài truyền thanh xã;

3. Phòng Văn hóa - Xã hội

- Có trách nhiệm tiếp nhận thông tin từ trưởng xóm thực hiện hướng dẫn việc báo tử theo quy định, thông báo cho các tổ chức có liên quan để tổ chức viếng, chia buồn cùng gia đình người quá cố và có trách nhiệm cùng với trưởng xóm hướng dẫn, giám sát việc thực hiện quy chế đám tang theo quy định.
- Đài truyền thanh xã kịp thời đưa tin báo buồn trên hệ thống truyền thanh để nhân dân được biết.

Điều 6. Nghi lễ, hình thức tổ chức

1. Trang trí phòng tang do gia đình người quá cố chủ động thực hiện dưới sự hướng dẫn của Trưởng ban tổ chức lễ tang.

Phòng tang:

LỄ TANG

Cụ (Ông, bà, đồng chí...) ...

Sinh: ngày.....tháng.....năm.....

Từ trần:

Hưởng thọ (Hưởng) tuổi.

2. Khâm liệm và nhập quan.

- Việc quản thi hài phải đảm bảo vệ sinh môi trường, không để thi hài ở nhà quá 48 giờ. Trường hợp người tử vong do dịch bệnh, gia đình phải tuyệt đối thực hiện theo quy định của pháp luật và hướng dẫn của cơ quan y tế.

- Khu vực để quan tài sau khi đưa tang phải làm vệ sinh sạch sẽ, không làm ô nhiễm môi trường.

- Quan tài được đặt ở nơi trang trọng, trên bàn thờ có di ảnh và hương hoa.

- Thời lượng tổ chức lễ nhập quan, khâm liệm và lễ cầu nguyện của các tôn giáo: không quá 45 phút

3. Lễ viếng

- Lễ viếng do Ban Tổ chức lễ tang điều hành, người dẫn chương trình do Ban Tổ chức lễ tang phân công hoặc do ban nhạc tang thực hiện.

- Các tổ chức, cá nhân đến viếng, theo sự điều hành của Ban Tổ chức lễ tang.

- Các đoàn viếng phải đăng ký với Ban tổ chức lễ tang để sắp xếp thời gian cho phù hợp. Thủ tục lễ viếng ngắn gọn không kéo dài, ưu tiên các đoàn ở xa viếng

trước; các nghi lễ tôn giáo, phúng viếng của thân nhân, dòng họ tổ chức viếng vào thời gian thích hợp. Khuyến khích các đoàn tôn giáo không cầu nguyện khi tổ chức lễ viếng. Nếu có, khuyến khích ghép các đoàn để thực hiện cầu nguyện và thời gian cầu nguyện không quá 05 phút.

- Lễ viếng gồm: Hương, vòng hoa (hoặc lẵng hoa), lễ viếng (do gia đình tang hiếu chuẩn bị).

5. Lễ tiễn biệt.

- Thời gian tổ chức lễ tiễn biệt:

** Buổi sáng*

+ Mùa hè từ 7 giờ 00 phút, mùa đông từ 7 giờ 30 phút (trường hợp đặc biệt do UBND xã quyết định).

** Buổi chiều*

+ Mùa hè từ 13 giờ 30 phút, mùa đông từ 13 giờ 00 phút (trường hợp đặc biệt do UBND xã quyết định).

- Tổ chức lễ tiễn biệt: Ban tổ chức lễ tang, thân nhân và khách đưa tang tập trung tại tang gia để làm lễ tiễn biệt và đưa tang. Ban tổ chức lễ tang cùng, nhân dân trong xóm và gia đình vào làm lễ tiễn biệt. Ban Tổ chức lễ tang điều hành chương trình lễ tiễn biệt.

- Trưởng xóm có trách nhiệm điều hành nhân lực để đưa linh cữu và tổ chức an táng người tử trần đảm bảo nghiêm trang và an toàn.

- Việc hung táng, cát táng phải theo quy hoạch nghĩa trang nhân dân của địa phương; khuyến khích hỏa táng, hung táng một lần vào khu vực nghĩa trang nhân dân đã được quy hoạch.

C. MỪNG THỌ

Điều 7.

- Thời gian tổ chức mừng thọ tập trung vào ngày mừng 4 Tết Nguyên đán, tại Nhà văn hóa xã do UBND xã và Hội Người cao tuổi chủ trì; đối với các gia đình, nếu có nhu cầu riêng, khuyến khích tổ chức gọn nhẹ trong phạm vi nội bộ.

- Gia đình, cá nhân tổ chức mừng thọ cho bản thân hoặc người thân thông báo với đại diện Ban chỉ uỷ, Ban công tác mặt trận xóm và ký cam kết thực hiện đúng quy ước về nếp sống văn hoá. Việc mừng thọ chỉ tổ chức trong nội bộ gia đình và người thân, không tổ chức mời khách ăn uống linh đình; không sử dụng thuốc lá, hạn chế sử dụng rượu, bia; đảm bảo an toàn giao thông, an ninh trật tự.

D. LỄ HỘI

Điều 8.

+ Phần lễ: Được tiến hành trang trọng, ngắn gọn theo truyền thống văn hóa dân tộc, phong tục của địa phương. *(Phần khai mạc lễ hội gồm các nội dung: Tuyên bố lí do, giới thiệu đại biểu; diễn văn khai hội, lễ dâng hương. Tiến hành*

nghi thức chào cờ thì phải có cờ Tổ quốc treo trang trọng ở nơi hành lễ).

+ Phần hội: Tổ chức vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm, phù hợp truyền thống lịch sử, văn hoá, phong tục tập quán địa phương.

+ Tại lễ hội: Ban tổ chức có thông báo chương trình lễ hội, nội quy tổ chức lễ hội để tiện cho người tham gia lễ hội theo dõi và thực hiện; đảm bảo an ninh trật tự, an toàn giao thông, vệ sinh môi trường; an toàn thực phẩm, phòng chống cháy nổ...không tổ chức các hoạt động mê tín dị đoan, cờ bạc trà hính dưới mọi hình thức.

+ Đối với nạn hành khất lợi dụng người già, tàn tật, trẻ em tại lễ hội: Trước ngày tổ chức lễ hội, Ban tổ chức tuyên truyền các quy định của địa phương trên Đài truyền thanh xã và tại khu vực lễ hội; phối hợp với Phòng Văn hóa – Xã hội xã thống nhất với Trung tâm Bảo trợ xã hội tổng hợp tỉnh Ninh Bình chuẩn bị để sẵn sàng đưa các đối tượng vào chăm sóc. Trong thời gian diễn ra lễ hội, tiếp tục tuyên truyền để các đối tượng tự giác chấp hành và tổ chức đưa người không chấp hành về Trung tâm Bảo trợ xã hội tỉnh nếu cần thiết.

Điều 9. Khuyến khích các hoạt động trong tổ chức lễ hội:

- Tổ chức giới thiệu ý nghĩa lịch sử của lễ hội, giáo dục truyền thống tốt đẹp của địa phương, của dân tộc; bồi dưỡng lòng yêu quê hương, đất nước, con người Việt Nam.

- Tưởng nhớ công đức ông cha, tri ân công lao của các bậc tiền bối trong lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc, của quê hương.

Chương III

TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Điều 10. Quy chế này được áp dụng thực hiện từ ngày 01 tháng 9 năm 2025.

Điều 11. Các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể xã, cơ sở xóm phối hợp triển khai thực hiện Quy chế này. Cụ thể hóa Quy chế của xã vào nội quy, quy chế của cơ quan, đơn vị quán triệt và yêu cầu cán bộ, công chức, viên chức, người lao động gương mẫu thực hiện. Các quy định trong Quy chế của các xóm nếu không có hoặc không đúng với Quy chế này thì phải thực hiện theo Quy chế này.

Phòng Văn hóa - Xã hội xã chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan hướng dẫn bổ sung các nội dung về thực hiện nếp sống văn minh vào quy ước của xóm, thôn.

Trên đây là Quy chế thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, mừng thọ và lễ hội trên địa bàn xã Xuân Hưng. Trong quá trình triển khai thực hiện nếu có khó khăn, vướng mắc đề nghị các cơ quan, ban, ngành, các cơ sở xóm phản ánh kịp thời về Phòng Văn hóa - Xã hội xã tổng hợp, báo cáo UBND xã xem xét sửa đổi, bổ sung cho phù hợp với tình hình thực tế tại địa phương./.